

Děti, to je věc!

Představujeme skladby pro XVI. všesokolský slet

Od letošního ledna postupně v časopisu Sokol představujeme v rozhovorech s autorkami a autory hromadné skladby pro XVI. všesokolský slet 2018 – v lednovém elektronickém vydání to byly skladby *Siluety*, *Ženobraní a Médové*, v únorovém elektronickém vydání skladby *Cesta*, *Spolu a Noty*. V tomto, tištěném vydání, hovoříme o dalších třech. Již 8. dubna se bude v Tyršově domě v Praze konat 1. nácvičný sraz skladby „Děti, to je věc!“ Jany Rosákové a Jany Vlčkové, které tvoří rodinný (maminka a dcera) autorský tým, pro který je tato skladba „sletovou premiérou“. Za obě nám na několik otázek odpovídá Jana Rosáková.

Pro kterou věkovou skupinu je skladba určena? Můžete ji stručně přiblížit?

Tato koedukovaná hravá skladba je určena pro mladší žactvo, tj. děti z 2.–5. tříd, ale zvládnou ji i prvňáčci, zejména pokud již cvičili v oddíle předškolních dětí. Dokáže zaujmout i děti o něco starší. Pohybový obsah vychází z náplně cvičebních hodin oddílů sokolské všestrannosti, hudební doprovod byl sestřihán z písniček Zdeňka Svěráka a Jaroslava Uhlíře. Oblečení – šortky a tričko v modrobílé kombinaci s oranžovým zdobením, které je tzv. unisex – umožňuje, že v průběhu cvičení si mohou prohazovat role, pouze pak musí dát pozor na číslování cvičenců a správné postavení na značkách. Skladba je rozdělená do pěti oddílů. Poměrně rychlé střídání činností odpovídá mentalitě dnešních dětí. Texty písniček dětem napovídají, co mají cvičit, takže si cviky i prostorové změny snadno pamatují. Cílem skladby je, aby si v průběhu nácviku děti osvojily správné pohybové návyky pro základy gymnastiky, atletiky, ovládnutí míče a také zvládnutí jednoduchých tanečních prvků.

Tvoříte rodinný autorský tým. Jaké to přináší výhody a také nevýhody?

I když skladba „Děti, to je věc!“ je naše premiéra v tvorbě sletové skladby, vytvořily jsme spolu již řadu různých skladeb. Proto vyjmenování výhod i nevýhod platí jak pro tyto skladby, tak i pro skladbu sletovou. Neustále se místo rodinných záležitostí řeší cvičení, vystoupení, akce, úbory, náradí, náčiní – zkrátka sokolské problémy, do jejichž řešení jsou zapojováni všichni členové rodiny včetně nezletilých dětí, které to většinou mají příkazem, a výměna názorů na tato řešení probíhá systémem „co na srdci, to na jazyku“. Výhodou je, že není třeba svolávat autorský kolektiv na porady, příležitosti k nim je i bez stanovení termínů a míst dost. V důsledku rodinné výchovy máme stejný životní styl a hodnotový systém, stejné životní priority, takže stejný názor na spousty věcí. Stejný hudební vkus, obdobné estetické cítění atd. zřejmě vedou k tomu, že míváme stejné nápady.

Při tvorbě skladby tedy zúročujete i své zkušenosti, získané při práci v Sokole. Můžete je ve stručnosti přiblížit?

Po obnově naší jednoty se do Sokola přihlásila celá moje rodina. Já jsem v tu dobu začínala vést cvičení starších žákyň (časem přibyli i starší žáci), dcera ještě studovala vysokou školu. Na XII. všesokolském sletu 1994 jsem jako župní vedoucí nacvičovala skladbu s bílými kroužky. Dcera cvičila ve skladbě pro mladší ženy a dorostenky s míči v síťce. V naší jednotě je hluboká tradice konání veřejných cvičení a akademií, takže mi nezbylo, než začít pohybové skladby pro děti vymýšlet.

Jana Rosáková

Jana Vlčková

Děti, to je věc!

Autorky: Jana Rosáková, Jana Vlčková

Hudba: Jaroslav Uhlíř

Konzultant skladby:

Šárka Příbylová

Skladba je určená primárně pro mladší žactvo

Základní nácvičný celek - základní choreografický celek tvoří 16 dětí ve čtverci 4x 4 značky. Nejmenší celek, se kterým se dá skladba nacvičit, je čtveřice, ideálně 2 chlapci a 2 děvčata. Není to však podmínkou, protože většinu cvičení mohou provádět jak hoši, tak děvčata a dělí se pouze na cvičence se žíněnkou a cvičence s míči. Pouze ve 4. oddíle je zařazena etuda pro 8 děvčat s míči, takže v základním celku jich musí minimálně 8 být.

Náčiní a oblečení: Každá čtveřice využívá jednu skládací pětidílnou žíněnkou a dva míče. Žíněnka je modrobílá a míče oranžové. Oblečení – šortky a tričko v modrobílé kombinaci s oranžovým zdobením je tzv. unisex, pouze dívky (všechny) mají trička přiléhavější.

Dcera se po návratu ze studií a získání potřebných sokolských cvičitelských průkazů chopila vedení malé taneční školy Sokol Dance, takže se pro ni stalo nezbytným vymýšlení nejrůznějších choreografií. V poslední době se nám děti ve cvičení poněkud pomíchaly. Starší si přivedli mladší sourozence, zůstali i ti nejstarší, kteří se ještě nerozprchlí do světa. Na „všestrannost“ začaly docházet i děti z taneční školy, včetně dcery – cvičitelky, a naopak, všestraňáci chodí tancovat. Takže v tělocvičně máme pěknou směs. Výhodou je, že velcí mohou pomoci s malými a také když připravujeme nějaké vystoupení – pódiovku, scénu na šibřinky, akademii apod., máme k dispozici děti různého věku, výkonnosti, velikosti, šikovnosti atd.

A konkrétněji, o jaké skladby se jednalo?

Všechno si už úplně nepamätujeme, protože toho bylo hodně. Pro děti ze všestrannosti to je každý rok několik drobných pohybových skladeb – jako vystoupení na veřejném cvičení jednoty, na akademii, pro prezentaci Sokola ve městě atd. Téměř každý rok je to skladba na přehlídku pódiových skladeb ČOS. Nejraději vzpomínám na dvojskladbu Přines bednu (žáci) + Tajně cvičím (dorost) se švédskou bednou, Most přes řeku Kwai (žactvo s lavičkami), Kouzelné housle (žactvo s dlouhým lanem) a z poslední doby Večerníček (rodiče a děti s loutkou Večernička) a Pan Tau (mladší žactvo a dorostenka). Zkusila jsem si skladbu na stadion „Nestůj a pojď“ pro mladší žactvo, která se cvičila na Sokolském Brnu.

Taneční škola, která se věnuje zejména country tancům, mexickým tancům a scénickému tanci, má své choreografie, se kterými jezdí také na taneční přehlídky a festivaly mimo Sokol. Každým rokem dcera připravuje a realizuje na dětské šibřinky taneční scénu, většinou na téma pohádky, nebo příběhu – např. O Šípkové Růžence, O Popelce, O dvanácti měsíčkách, Půlnoc v hračkářském krámmě, Démon atd.

Společně jsme vytvořily sálové skladby pro SokolGymy, ve kterých cvičila téměř celá jednota a samostatnými bloky pro dospělé se na nich podíleli další autoři. Z těchto skladeb bych jmenovala My zme

Valaši, Na moři a v přístavech, Jak přišla na svět tma (jen žactvo a dorost – vystoupení na Eurogymu 2016 v Českých Budějovicích).

Co pro vás bylo hlavním impulsem pro vytvoření nynější sletové skladby?

Dát dohromady sletovou skladbu jsme si přály již dlouho, ale nikdy jsme si na to netroufily, až nyní. Druhým impulzem je situace v tělocvičně a myslím, že nejen v té naší. Když na začátku roku přijdou nové děti, a nezáleží na věku, většinou nic neumí. Při kotoulu se staví na hlavu, ruce a břicho slabé, posturální svaly zkrácené, držení těla – katastrofa. Když mají chytit míč, tak před ním uhýbají, padá jim z rukou, přihrávka jim nic neříká, umí s ním jedině praštit po kamarádovi. Při běhu jim končetiny vlají na všechny strany, když mají zastavit, spadnou na zem. Tak jsme si řekly, že když se má nacvičovat, tak ať se také něco naučí.

Jak se vám spolupracuje s realizačním týmem skladby?

Naší konzultantce sestře Příbylové moc děkujeme. Jako zkušená autorka nám uměla poradit při tvorbě skladby a jako zkušená a trpělivá cvičitelka nám pomohla s dětmi při nácvičce a zejména při sletové celku. ☺

